

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40503
Nom	Aprenentatge i ensenyament de l'economia
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	16.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	11 - Aprenentatge i ensenyament de l'economia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
GIMENO RUIZ, ROSA MARIA	110 - Economia Aplicada

RESUM

L'objectiu general de la matèria consisteix en: formar i capacitar professionalment als professors/es d'Educació Secundària de l'especialitat d'Economia

Els objectius específics de la matèria són:

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament/aprenentatge, potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de competències pròpies dels respectius ensenyaments.

Buscar, obtenir, processar i comunicar informació, aplicant-la al procés d'ensenyament/aprenentatge en les matèries de l'especialitat (Economia, Economia de l'empresa i Fonaments d'adreça d'empresa)

Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent, almenys en els principals nivells de concreció del mateix (PEC, PCC i programació d'aula)

Adquirir estratègies perquè l'alumne "apregui a aprendre" per si mateix i amb uns altres, les matèries de l'especialitat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat de l'alumnat.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Conèixer els processos d'interacció i de comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

- Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
- Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.
- Dominar estratègies i procediments d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, així com de l'avaluació dels processos d'ensenyament.
- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.
- Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Conèixer els desenvolupaments teoricopràctics dels processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries de l'especialitat.
- Conèixer els currículums de les matèries de l'especialitat, així com el cos de coneixements didàctics entorn dels processos d'ensenyament i aprenentatge corresponents.
- Saber convertir els continguts dels currículums en eines programes d'activitats i de treball al servei dels objectius educatius i formatius de les matèries.
- Saber identificar els problemes d'aprenentatge bàsics i comuns de les matèries i idear estratègies per a superar-los.

- Adquirir criteris de selecció per a l'elaboració de materials educatius.
- Fomentar un clima que facilite l'aprenentatge i pose en valor les aportacions de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent.
- Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre l'avaluació com un instrument de regulació i estímul a l'esforç.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Saber comunicar les seues conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atés el nivell i formació prèvia de els/as estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtindre, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada. Adquirir els coneixements i les estratègies per a poder programar les àrees, matèries i mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent i promoure la seua capacitat per a aprendre per si mateix i amb uns altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat.
- Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.

- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La didàctica de les matèries d'Economia en l'educació secundària

2. El currículum de les matèries d'Economia en la secundària post-obligatòria

3. Teories sobre l'ensenyament/aprenentatge de les matèries d'Economia

4. La didàctica de l'Economia i els diferents tipus de continguts

5. El Departament d'Economia i el seu context. participació en la vida d'un centre educatiu

6. Metodologies específiques: el mètode del cas

7. Metodologies específiques: els models de simulació empresarial

8. Metodologies específiques: el projecte empresarial

9. L'avaluació, més procés que producte en l'ensenyament de les matèries d'Economia

10. Recursos didàctics, entorns d'aprenentatge i recursos tecnològics (I): materials en suport imprés

11. Recursos didàctics (II): recursos audiovisuals

12. Recursos didàctics (III): materials estadístics, pannells de premsa, seminaris, activitats per a l'aula

13. Recursos didàctics (IV): Internet, informació i formació

14. Recursos didàctics (V): dinàmiques de grup

15. La transversalitat en les matèries d'Economia

16. La normativa i l'organització institucional del sistema educatiu

17. La tutoria i l'orientació de l'alumnat

18. L'atenció a la diversitat de l'alumnat

19. La programació de les matèries d'Economia: conceptes previs

20. La programació de les matèries d'Economia i Economia de l'Empresa

21. La professió de Professor/a d'Economia

22. Programes europeus en l'educació secundària obligatòria, postobligatòria i superior

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	128,00	100
Estudi i treball autònom	272,00	0
TOTAL	400,00	

METODOLOGIA DOCENT

No podem parlar d'una metodologia única per al curs, ja que el nostre marc explicatiu dels processos d'ensenyament i aprenentatge està configurat per la concepció constructivista dels mateixos.

Necessitem teories que ens serveixin de referent per a contextualitzar i prioritzar metes i finalitats, per a planificar l'actuació, per a analitzar el seu desenvolupament i anar-lo modificant en funció del que ocorre i per a prendre decisions sobre l'adequació de tot això.

Optar per un ensenyament que entengui que la seva funció va més allà de la introducció de sabers culturalment organitzats i que per tant ha d'abastar no només la formació en unes determinades capacitats cognoscitives, sinó arribar a el major desenvolupament de la persona en totes les seves capacitats, implica que les estratègies d'ensenyament, els tipus d'agrupament i el mateix paper del professorat, així com l'organització dels continguts, posseeixin unes característiques que possibilitin aquest desenvolupament global.

Encara que la concepció constructivista no prescriu una metodologia concreta, la seva essència és contrària a plantejaments homogeneïtzadors de l'ensenyament, puix que parteix del principi de la diversitat. La seva essència és també contrària a propostes en les quals l'alumne reacciona més que actua. Per les mateixes raons, caben en aquesta concepció totes aquelles metodologies que es basen en l'activitat conjunta dels alumnes i el professor, que troben el seu fonament en el concepte de Zona de Desenvolupament Pròxim; per tant, que veuen l'ensenyament com un procés de construcció compartida de significats orientats a l'autonomia de l'alumne.

Entenem que el que justifica l'aprenentatge dels continguts (conceptes, procediments i actituds) no és el seu valor disciplinar, sinó la seva capacitat per a valorar, comprendre i intervenir davant situacions i conflictes de la realitat, el que necessàriament ens farà variar les estratègies d'I/A, en funció de les necessitats dels nostres alumnes del màster, perquè aquests aprenentatges siguin ho més significatiu possible

La concepció constructivista adoptada en el plantejament curricular trenca amb la tradicional confrontació entre “mètodes d'ensenyament” centrats en l'alumne i “mètodes d'ensenyament centrats en el professor. Des de la nostra perspectiva constructivista el problema de la metodologia didàctica a utilitzar, és un problema d'ajustament, d'adequació entre, d'una banda l'activitat constructiva de l'alumne i, per una altra, l'ajuda del professor que tracta d'impulsar, sostenir i ampliar aquesta activitat.

En qualsevol cas si podem parlar d'unes orientacions mínimes per a l'estudi d'aquesta matèria. Haurà una bibliografia bàsica que serveix parell a la preparació de cada unitat didàctica, així com una bibliografia complementària i altre tipus de materials documentals sobre aspectes específics. L'ús d'aquestes referències es concretarà al llarg del curs.

Els continguts del temari s'abordaran sempre en sessions tant teòriques com pràctiques que seran complementàries. Les sessions pràctiques es fonamenten en el treball en l'aula a partir de jocs de rol, anàlisi de casos, simulacions empresarials, anàlisis i elaboració de materials, dissenys d'activitats d'I/A, etc.

Les activitats d'I/A així com els treballs grupals i individuals, que es considerin oportuns, seran exposats en l'aula (veure avaluació)

AVALUACIÓ

Les activitats d'avaluació ens proporcionen unes instantànies necessàriament estàtiques d'un procés que és dinàmic per definició.

Per descomptat, el procés com a tal, ens és directament inaccessible, però la prudència aconsella no emetre un judici sobre la totalitat del procés a partir d'una sola instantània. Les pràctiques d'avaluació basades en la presa d'una única instantània són, en conseqüència poc fiables i anem a substituir-les en tant que sigui possible per unes altres, que tinguin en compte el caràcter dinàmic del procés de construcció de significats. Quan procedim a avaluar l'aprenentatge d'un contingut determinat, utilitzarem una gamma ho mes àmplia possible d'activitats que posin en joc aquest contingut en contextos particulars diversos.

Anem a treballar amb l'avaluació formativa, ja que això ens va a permetre anar ajustant en tot moment el procés d'I/A a les necessitats de l'aula. Per aquesta raó serà necessària l'assistència presencial a les sessions (almenys al 80% de les mateixes) i el lliurament en el termini fixat dels treballs per al seu defensa oral (Individual / o col·lectiva) en la classe.

Els treballs pràctics que es vagin proposant, seran a més objecte d'avaluació contínua i aquesta avaluació complementarà la nota dels exàmens individuals. A més determinades activitats que indicarà el professor s'exigiran de forma obligatòria (veure criteris de qualificació).

Criteris de qualificació

1. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les classes i altres activitats lectives que es programen en cada matèria.
2. Per a superar l'assignatura cal una nota mínima de 5 (sobre una nota màxima de 10) calculada a partir d'una prova que suposa el 40% de la nota final i l'avaluació contínua que és el 60% de la nota
3. Tot l'alumnat realitzarà una prova que suposarà el 40% de la nota final.
4. L'altre 60% serà la mitjana ponderada de totes les notes obtingudes al llarg del curs per la realització, exposició, defensa i participació en les activitats proposades, be siguen realitzades individualment o col·lectivament. Dins d'aquest ítem d'avaluació també considerarem el progrés dels estudiants i la seua participació en les activitats. L'assistència a classe per si mateix no és suficient i cal una participació activa.

5. En cas de no superar la matèria en una primera convocatòria, per a superar-la en la segona convocatòria caldrà realitzar una prova escrita que suposarà un 40% de la nota final.

6. Hi haurà una prova en la segona convocatòria en la que es consideraran també les activitats realitzades de manera individual i que hagen estat objecte d'avaluació individual. A aquestes activitats se'ls aplicarà la mateixa ponderació que s'haja aplicat en la primera avaluació en el càlcul de la nota final. La resta de l'avaluació continua que es deriva d'activitats realitzades durant les sessions presencials, i que comporten per tant la participació activa en les classes, no son recuperables.

Per altra banda, respecte a l'avaluació, volem senyalar que els treballs, exàmens o qualsevol activitat que l'estudiantat elabore per a la seua avaluació docent han de ser originals, sense incórrer en plagi ni ús de programes d'intel·ligència artificial per a la seua elaboració. La detecció de plagi o ús de programari d'intel·ligència artificial en qualsevol activitat avaluable, en tant que falta greu, suposarà el suspens immediat de la respectiva convocatòria de l'assignatura. També es consideraran faltes greus, i per tant suposaran la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la copia de treballs entre l'alumnat, facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable així com la suplantació de la persona en qualsevol activitat.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Antúnez, S. (2003): Del proyecto educativo a la programación de aula, Barcelona, Graó
- Martín García, X. (2009): Las siete competencias básicas para educar en valores, Barcelona, Graó
- Olmedo, E. y Rivas, J.M. (1992): Elaboración de modelos de simulación, Madrid, INCIE
- Perrenoud, P. (2008): Diez nuevas competencias para enseñar, Barcelona, Graó
- Roca, F. (2001): Un cop d'ull a la teoria econòmica, Barcelona, Graó
- Santos Guerra, M.A.(2006): La escuela que aprende, Madrid, Morata
- Vaello, J.(2005): Las habilidades sociales en el aula, Madrid, Santillana
- Zabala, A. (2009): Cómo aprender y enseñar competencias, Barcelona, Graó
- Nussbaum, Martha C. (2011): Sense ànim de lucre. Per què la democràcia necessita les humanitats, Barcelona, Editorial Arcadia